

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija

Lir 17.000

Letna inozemstvo

» 25.000

Letna inozemstvo, USA dol.

30

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 37 (1670)

Gorica - četrtek 17. septembra 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Marija, Mati in naše družine Iz Ogleja je zasvetila luč

(Govor tržaškega škofa L. Bellomija na letošnjem Marijanskem shodu na Opčinah)

Ob Mariji se zbiramo kakor vdani otroci. Njej v čast izlivamo v pesmi ljubezen naših src. Njena najsvetejša podoba je pred našimi očmi kot očarljiva predstava svetosti in lepote. Naša osamljenost, naši dvomi, toliko strahov, naša globoka vznemirjenost, naše trpljenje ter naš jok najdejo zatočišče in tolažbo v njeni nežnosti.

Toda zakaj vse to?, se vprašujemo. Odgovor je na dlani: Zato ker ona je Mati. Božja Mati in naša Mati. Tako jo namreč kliče krščanska vera, in to od vedno. Posebej od tistega dne — točno že petnajst stoletij in pol — ko so jo v Efezu razglasili za Teodokos — za »božjo Mater, Bogorodico«.

MATI POMENI DRUŽINO

Bog je namreč posadil v sredino vekov in v srce svojega načrta odrešenja Mater. In Marija se je Bogu ponudila, da bi Bog mogel vsaditi v svetu »svojo družino«.

Božji Sin postane »Sin človekov«, rojen iz žene, prav tako kakor mi. Skoraj celo svoje življenje preživi v družini.

Tako začrta za nas pot prenovitve človeštva. Kadarkoli se vprašujemo, kaj naj bi naredili v majhnih in velikih življenjskih zadevah, tedaj jasno zaslišimo besedo življenja: »Ustvarjajte družino! Učite se od družine ter živite kot bratje in upodobite svojo družino po tisti iz Nazareta. V božjem Sinu in Sinu Marije boste postali vsi sinovi edinega nebeškega Očeta. In skupni Oče vas bo vse združil v vesoljno bratstvo.«

DRUŽINA V SEDANJI KULTURI

Vzor družine, ki se danes vedno bolj uveljavlja, je okužen od strani prevladujoče kulture. To je kultura uživanja, neodgovornosti in zaprtosti v zasebnost.

Užitki in uživanje, če jih jemljemo kot smisel in cilj življenja, so morda najzgovornejši znamenje skrajno nebrzdane spolnosti.

Nič in nihče, ne Bog ne Cerkev, ne zakon ne družba, ne morejo določati svojevoljne uporabe spolnosti. Nagon in neurejene želje si prisvajajo neomejene pravice. Celotna homoseksualnost in izprijenost se bohotita kakor »različici« spolnega življenja.

Očitno razširjena in predrzna pornografija, ki se že razuzdano predaja iz roke v roko naših otrok in doraščajoče mladine, je zastrahujoče znamenje razširjene miselnosti, ki postavlja na prvo mesto telo. Hkrati gleda v uživanju telesnih in čutnih zahtev polnost in srečo osebe.

Drugi vidik današnje kulture sta nezavestost in odklon odgovornosti.

Mržnja do dela, odsotnost posebno kar se tiče javnih nalog, upad pri sodelovanju v ustanovah, ki delujejo za splošno blaginjo ter beg pred zavzetostjo v različnih družbenih službah so zgovorni pokazatelji širokega nezanimanja za druge, za zadeve, ki se tičejo prav vseh.

Končno je na pohodu »zaprtost v posebnosti«, ki je usodna posledica odklona vsega, kar pripada skupnosti. Velika vprašanja v svetu — lakota, zaostalost, oboroževanje — so se skoraj priskutala. Zahteve bližnjega se postavljajo na zadnje mesto. Sam pojem države so postavili pod vprašaj. Vse, kar moti lastno srečo — zlasti ostareli in bolniki — se poriva na rob družbe, spodirva se iz srca ter odpravlja izpred oči.

Ta kultura napada in ruši družino. Izjalovi jo v samih koreninah, ki so v spolnosti združene v ljubezni. Izpodjeda ji najbolj potrebno moč, ki se izraža v odgovornosti, v čutu za dolžnost, v duhu poštenosti. Oropa jo najlepšega sadu, ki so otroci. Krade ji najgloblji dih, ki se hrani z zavzeto vzgojo, z odprtostjo do družin, ki so najbolj preizkušene; odvzema ji dejavno navzočnost družinskega jedra v sredini družbe in Cerkve.

VZOR SVETE DRUŽINE

Marija, čuječa in ljubeča Mati, nam po-

maga, da ne obupamo; daje nam zaupanje in moč, da prevzamemo svoje mesto v družini in za družino.

Saj poznamo vzor družine, ki nam ga je dalo krščanstvo. Ena sama ljubezen, ki je od vedno, smotrna in plemenitena spolnost v službi življenja, zaželeni in številni otroci, vzgoja ali bolje sovzgoja vseh članov, medsebojna pomoč, soglasje in mir v hiši.

Treba nam je, da si zopet postavimo temelje tej pravosti, da zopet razširimo naokrog ta slog družinskega življenja.

Naša tržaška Cerkev se je slovesno zavezala za to obdobje leta 1980 za prenovu družine. Ta zaveza je izražena v listini z značilnim naslovom: »Z družino, za ljubezen in za življenje.«

Berite jo, prisvojite si jo in jo izvajajte! Vsaka župnija naj jo nadvse resno jemlje ter naj jo postavi v središče svoje dušnopastirske dejavnosti.

Tu je težka in nujna naloga. Družina, prav vsaka družina, pričakuje od krščanskih družin besedo upanja in poguma.

Da bi pa mogli na to odgovoriti, naj se vsaka družina združi s sveto Družino Jezusa, Marije in Jožefa. To je prisrčen in zaupen pristop, življenje po zgledu svete Družine. Obsega nenehno molitev za njeno pomoč, posvetitev njenemu vzoru.

Je dejanje ponižne in velikodušne podaritve lastnih naporov, poizkusov, četudi sočasno odpovedali, a smo se jih znova poprijeli; je podaritev radosti in preizkušanj, lepih in jasnih trenutkov, toda obenem grenkih uric, napetosti, razočaranj, joka in celo tragedij, ki se odvijajo po naših domovih.

Spomnimo se, da sta križ in pokora sadu polna za tistega, ki ju živi z Bogom in s Kristusom. In da je najprijetnejša daritev Bogu prav edinost njegovih otrok in zato edinost družine.

Sveti božji zakon, ki je v časti v družinskih odnosih, naj bo gotovo varstvo ljubezni in miru.

Prav za to skupno prosimo Gospodovo Mater, z veliko vero in sinovsko vdanostjo. Marijina materinska priučnost naj vedno hodi po naših poteh, naj bedi nad našimi domovi, naj varuje naše družine, naj jih ščiti hudega, naj jih ohranja združene ter naj jim pomaga, da bodo vse skupaj velika, blagoslovljena in vesela božja družina.

Proslavljanje Marijinega imena na Dunaju

Tudi letos so v dunajski mestni dvorani izvedli tradicionalno proslavljanje Marijinega imena v dnevi 12. in 13. septembra pod geslom »Marija, znamenje našega upanja«. To slavlje prireja vsako leto gibanje za molitev rožnega venca, ki ga je leta 1947 ustanovil frančiškan p. Peter Pavliček. Gibanje je razširjeno po vsem svetu, njegov glavni cilj pa je vsakdanja molitev rožnega venca za mir v svetu.

Srečanje na goriškem gradu 12. septembra letos: goriški nadškof pozdravlja navzoče goste. Ob njem goriški župan dr. Scarano, v sredi genovski nadškof kardinal Siri; drugi z desne je ljubljanski pomožni škof Lenič, tretji z desne pa tržaški škof Bellomi

Oglej ali Aquileia je danes srednje velika župnija; šteje nekaj nad tri tisoč duš. Vendar po svojem zgodovinskem in verskem pomenu spada med najodličnejše kraje v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji in še preko.

Njegov verski pomen je združen s starim škofijskim sedežem, ki je tu nastal najbrž že v drugem stoletju po Kristusu, saj nekateri trdijo, da je prvi škof sv. Mohor bil učenec apostolov. To najbrž ne drži, drži pa, da je Oglej silno star škofijski sedež, ki je pridobil na časti tudi zato, ker je bil Oglej do leta 452, ko ga je porušil Atila, najvažnejše mesto v tem delu Italije in do Donave. Bil je vojaško, trgovsko in zaradi svojega pristanišča tudi pomorsko središče.

Njegovi škofje so pozneje dobili naslov patriarhi in so poleg Rima bili edini patriarhi v zahodni Evropi. Ostali patriarhi so bili vsi na Vzhodu. Danes je patriarh predvsem časten naslov, v preteklosti pa ni bilo tako: patriarhi so imeli tudi določeno oblast nad škofi, ki so spadali v njihov patriarhat. Tako se je oblast oglejskega patriarha raztezala bolj ali manj na celo severno Italijo prek sedanjih Svčice in Avstrije do Donave na vzhodu. Vendar ni postal Oglej nikoli »cesarsko« mesto, tj. v njem niso nikoli prebivali rimski cesarji po Konstantinovi smrti, ko je bilo cesarstvo razdeljeno.

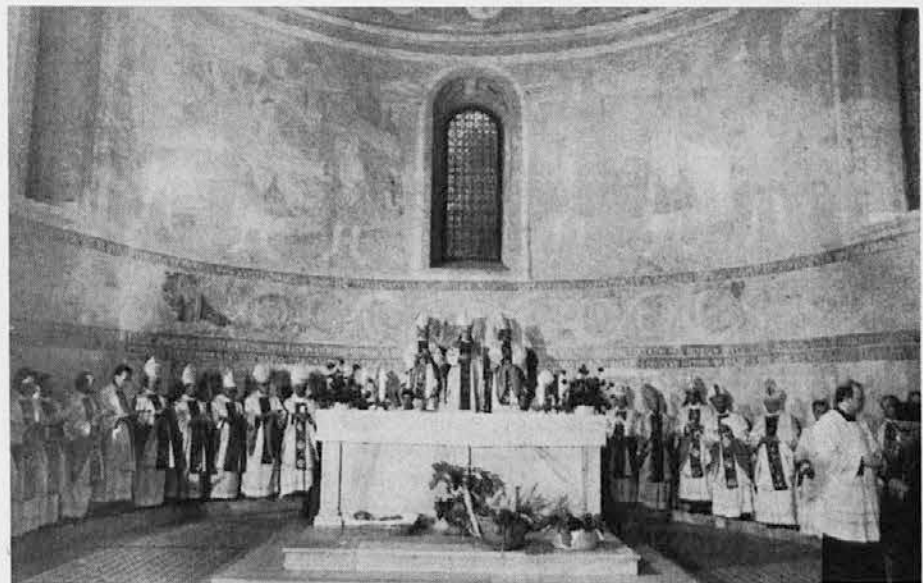
KONCIL V OGLEJU

Zgodovinarji danes menijo, da je bilo prav dejstvo, da Oglej ni bil »cesarsko« mesto razlog, zaradi katerega so ga izbrali za sedež koncila, ki naj bi dokončno obračunal z arianizmom v zahodni Cerkvi. Škofje so namreč tu brez cesarskega varstva lahko bolj mirno razpravljali o verskih zadevah, česar ni bilo mogoče trditi o sličnih concilijih na vzhodu, ko so cesarji vedno pritaknili tudi svoje politične interese.

Iz poteka oglejskega koncila 3. septembra 381 je videti, da so škofje pametno izbrali sedež zborovanja. Brez kakšnega vmešavanja vladne oblasti so navzoči škofje, 35 po številu, razpravljali o nauku dveh arijanskih škofov Palladia in Secundiana ter ju obsodili, ker sta vztrajala v svoji zmoti.

Zanimivo je, da so se ohranili zapisniki tega koncila s podpisi navzočih škofov. Nekateri so odkrili šele pred nedavnim v Parizu. Prav vsled tega smo o tem concilu kar dobro poučeni. Predsedoval je patriarh Valerijan, glavno besedo pa je imel milanski škof Ambrož. Ta je prebral »obtožnico« zoper oba krivoverska škofa in zahteval njuno obsodbo. Navzoči škofje so tako storiili in obsodbo podpisali. Na ta način vemo, kdo je bil navzoč in od kod so bili.

Zanimivo je, da škofije skoro vse navzoče škofe častijo kot svetnike; naj naštejem nekatere: sv. Valerijan iz Ogleja, sv. Ambrož iz Milana, sv. Prokul iz Marseilla, sv. Teodor iz Ottodura (Sion) v Švi-

Pogled na škofo in duhovnike v oglejski baziliki ob somaševanju pri glavnem oltarju. Za oltarjem je videti glavne tri somaševalce (od leve na desno), ki so: kardinal Poma, kardinal Siri ter goriški nadškof Coccolini

ci, sv. Donnino iz Grenobla, sv. Just iz Lyona, sv. Maksim iz Emone in drugi. Poleg tega so številni škofje, ki so se udeležili koncila v Ogleju, prvi škofje, da jih poznamo po imenu. Tudi iz tega ozira je ta koncil važen za zgodovino.

PROSLAVE 1600-LETNICE

Pametna je bila zato pobuda goriškega nadškofa, naj se slovesno obhaja spomin na ta koncil pred 1600 leti. Jubilejne slovesnosti so imele svoj zaključek in tudi višek v soboto 12. septembra v oglejski baziliki. Povabljeni so bili vsi škofje iz škofij, od koder so bili navzoči škofje na concilu v Ogleju leta 381. Vsi niso mogli priti, prišlo pa jih je 18, med njimi dva kardinala: Poma iz Bologne in Siri iz Genove. Poleg škofov je somaševalo kakih 150 duhovnikov. Bil je čudovit pogled na oltar in baziliko, na škofo in duhovnike v prezbiteriju in na ljudstvo v cerkvenih ladjah. Prizor je živo pokazal, kako je bilo nekoč v krščanskih bazilikah. K temu je pripomogla tudi liturgija v latinščini.

Če bi to videl škof Lefebvre, bi gotovo ne več tako ihtavo napadal zadnjega vesoljnega cerkvenega zbora, ki ni prepovedal maše v latinskem jeziku, temveč jo je prepustil uvidenosti škofov in župnikov. Neki laik, ki je bil v soboto v Ogleju, je rekel: »Zdi se mi, da sem zopet strežnik in molim "confiteor"«. Res bi ne bilo napak, če bi ob nekaterih slovesnostih, posebno mednarodnih, ohranili latinsko mašo. Ob kyrie, glorijski in credo še bolj občutimo, da smo ena Cerkev.

Med sprevedom iz župnišča v cerkev je na trgu pred baziliko pozdravil škofa in kardinala oglejski župan z odborniki, ki so se potem udeležili tudi maše z občinsko zastavo. Tudi drugi zastopniki oblasti so bili navzoči.

PAPEŽEVO PISMO

Ob začetku maše je goriški nadškof kot gostitelj pozdravil po imenu vse navzoče škofo in nato prebral pismo kardinala Casarolija, ki ga je napisal po naročilu sv. očeta. Ta je bil pretekle mesece zaradi atentata pač tako bolan, da ni mogel sam napisati pisma. V pismu se omenjajo najprej zgodovinski dogodki, ki so privedli do koncila, potek koncila ter sklepi, ki so jih tam sprejeli. Med drugim je rečeno:

»Iz zapisnikov tega koncila izstopa predvsem skrb koncilskih očetov, da bi sprejeli definicijo o Kristusu, Sinu božjem, iste narave z Očetom. Ta resnica je zelo aktualna in jo je treba posredovati v njegovi celovitosti v govorici, dostopni modernemu človeku. Ta je nezmožen služiti resničnim človeškim vrednotam, katere vedno bolj čuti kot prvenstvene, če ne odkrije, da je samo v Kristusu, edinem in resničnem odrešeniku človeka, mogoče najti izčrpen odgovor na vprašanja, zakoreninjena v človekovem srcu.«

Med mašo sta združena zbora goriške stolnice in Sv. Ignacija pela skupaj z ljudstvom »Missa de angelis«. Petje je bilo ubrano in mogočno. Vmes so peli tudi stare oglejske liturgične vložke. Naj ome-

nimo še, da je maši prisostvoval tudi zbor srbske pravoslavne cerkve iz Beograda, ki je pred začetkom maše zapel uvodno pesem v liturgijo. Prošnje med mašo so bile v vseh jezikih navzočih vernikov: italijanščini, slovenščini, furlanščini, francoščini, nemščini, hrvaščini.

Somaševanje je vodil kardinal Siri iz Genove, ki je bil povabljen tudi zato, ker je oglejskemu concilu prisostvoval njegov prednik škof Diogen. V pridigi je razvil slične misli kot so v pismu sv. očeta. Poudaril je zlasti pomen Kristusa Boga človeka za današnji krščanski svet.

POMEN OGLEJA

Iz Ogleja luč. Luč v preteklosti, ko so od tam prihajali misijonarji tudi v slovenske dežele. Ni naključje, da je Prešeren poslal Crtomira v Oglej. »Tvoj pot je Oglej, da položil nate roke bo patriarh, da posveti te v mašnika, duš var'ha« (Krst pri Savici). Tudi A. M. Slomšek je pravilno cenil pomen Ogleja. Ko je kot spiritual v Celovcu neke počitnice prišel v Gorico, je obiskal tudi Oglej. Morda se mu je ob tem obisku porodila ideja o posebni družbi za izdajanje dobrih knjig in ki naj bi se poimenovala po sv. Mohorju, prvem škofu v Ogleju.

Iz Ogleja luč v sedanosti. Luč, ki je Kristus, kot so izpovedali koncilski očetje v 4. stoletju: »Ki je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga.« Da bi svetila našim narodom še nadaljnjih 1600 let.

Nova okrožnica Janeza Pavla II.

V nedeljo 13. septembra je sv. oče v Castelgandolfo ob opoldanski molitvi napovedal izid nove enciklike, ki obravnava človekovo delo in delavčevost osebnosti, objavljena pa je bila v torek 15. septembra. Začenja se z besedami »Laborem exercens«.

Sv. oče je ob isti molitvi povedal, da je hotel tisti dan, ko je bil ranjen, takoj po avdijenci na trgu sv. Petra spregovoriti ob 90-letnici socialne okrožnice Leona XIII. »Rerum novarum« o tej pomembni encikliki. Besedilo tega neizgovorjenega govora je nato objavil »L'Oss. Romano«.

Papež je ob napovedi nove socialne okrožnice še dejal, da je delo večer problem in da krščanski nauk o delu pričinja z živim zgledom Kristusa in njegovim naukom.

Obletnici dveh svetniških smrti

Drugo leto bo minilo 800 let, kar se je rodil v Assisiju sv. Frančišek Asiški. V pripravi so velike slovesnosti za ta jubilej. Redovne družine, ki imajo sv. Frančiška za svojega ustanovitelja in vzornika, so zelo številne.

Španija pa se pripravlja na praznovanje 400-letnice smrti velike svetnice Terezije Avilske. Za dogodek se zanimajo španška, francoska in nemška televizija, ki nameravajo prirediti posebne dokumentarne oddaje.

Mladi - prihodnost Cerkve

Pred kratkim je verski list »Družina« objavil misli, ki jih je napisal mariborski škof Franc Kramberger. Zdi se nam primerno, da jih v trenutku, ko se pri nas začinja novo šolsko leto, objavimo tudi mi.

V zadnjem času smo dobili v slovenskem prevodu dva pomembna cerkvena dokumenta o verskem oblikovanju mladostnikov: poslanico škofovske sinode »Kateheza v našem času s posebnim ozirom na otroke in mladostnike« (Ljubljana 1978) in apostolsko spodbudo papeža Janeza Pavla II. »Catechesi tradendae« (Ljubljana 1980).

Obe listini cerkvenega učiteljstva poudarjata, da nosi odgovornost za versko oblikovanje mladih celotno krščansko občestvo, ne samo katehezi, marveč tudi družina, župnija, mala občestva, župnijski svet in podobno. Toda ob začetku novega šolskega leta naj bo na tem mestu izrečena beseda katehetom, staršem in mladim.

POMEN KATEHEZE

Papež Janez XXIII. je v svojih okrožnicah in poslanicah obravnaval vprašanje mladinske verske vzgoje. Duhovnike je opozoril, da se v našem času »rabi orožje laži pri vzgoji mladine; in prav zato je potrebno, da so vzgojitelji sposobni najti najbolj primerne poti in sredstva za popolno in učinkovito krščansko vzgojo« (Ad Petri Cathedram, 1959).

V duhu svojih dveh prednikov, zlasti Pavla VI., piše duhovnikom-katehetom tudi sedanji papež Janez Pavel II.: »Za vas, duhovnike, je kateheza njava, na kateri ste neposredni sodelavci svojih škofov. Koncil vas je imenoval vzgojitelje v veri. Kako bi to mogli biti bolj kakor tedaj, ko zastavljate svoje najboljše moči za rast svojih občestev v veri? Naj vam je izročena župnija, ali ste odgovorni za pastoralo kot voditelji malih in velikih skupnosti, predvsem mladinskih skupin, vedno Cerkev pričakuje od vas, da ne boste ničesar opustili glede temeljnega katehetskega dela« (Catechesi tradendae, 64).

VERSKA VZGOJA V DRUŽINI

Spodbude o verskem oblikovanju mladine, ki jih je cerkveno učiteljstvo v vsakem času dajalo duhovnikom-katehetom, veljajo v isti meri najprej staršem, ki so prvi kateheti svojih otrok. Zato je verska vzgoja v družini v nekem pomenu nenadomestljiva, saj po času prehitve, po vsebini pa

spremlja in bogati vsako drugo obliko kateheze.

V družini je verski pouk najtesneje povezan s prakso, saj je družina kot »domača Cerkev« tisto okolje, kjer morejo mladi sprejemati versko vzgojo ne le v besedi, marveč že uresničeno v življenju in zgledu očeta in matere. V tem okolju, če je prežeto s pristno vero in pravi duhom, postane verski pouk »živi spomin«, ki ga otroci obnavljajo vse poznejše življenje.

MLADOSTNA DOBA

Mladost je nekaj enkratnega, velikega in tveganega. Po prejemu sv. birme ali po končanem osemletnem šolanju se začne za mlade kristjana obdobje odkrivanja in spoznavanja samega sebe, svojega notranjega sveta, v katerem se prebujajo sile narave.

V tem kočljivem obdobju si mladi zastavljajo globoka življenjska vprašanja. Ob prvih uspehih in razočaranjih se odpirajo navzven v svet ali pa se usodno zaprejo vase. Ker je v tem času socialna razsežnost človekovega življenja prvič v ospredju, si mladi iščejo družbo, veliko-dušno načrtujejo, se želijo udeleževati v občestvenem in javnem življenju.

Mladostna doba je nekaj enkratnega in tveganega tudi zato, ker ima za cilj velike življenjske odločitve, s katerimi mladi sprejemajo nase odgovornost za lastno usodo in pravno presojo.

Te temeljne odločitve, ki jih morajo v zavesti lastne odgovornosti sprejeti ali zavreči, zahtevajo, da se mladi neprestano učijo kritičnega in treznega presojanja življenja in vsega tistega, kar so kot otroci prejeli v družini od staršev ali pri verouku od katehetov. Prav v tem času naj bi mladi kristjani dozorili iz otroške vere v zrelo in osebno vero; veroučno znanje iz osnovnošolskih let naj bi postalo življenje in osebno prepričanje.

Zato je zelo pomembno versko oblikovanje mladih po birni in po končani osnovni šoli v mladinskih skupinah, kjer naj bo kateheza izrazito življenjska, usmerjena v skupno iskanje odgovorov na vprašanja mladostnika.

S pošolsko katehezo se mladi kot občestvo Kristusovih učencev pripravljajo na sprejem tistih krščanskih obveznosti, po katerih bodo kot odrasli kristjani »sol zemlje in luč sveta«.

UTRIP CERKVE

Brazilska vlada obtožuje Cerkev

Pred dvema tednoma so brazilski škofje izdali dokument, v katerem opozarjajo vlado, da premalo stori za manj imovite sloje, ki najbolj občutijo sedanjo gospodarsko krizo. Širita se beda in nezaposlenost, naraščajo socialne krivice. Če Cerkev opozarja na te žgoče probleme, samo izjava svoje poslanstvo.

Na ta dokument je odgovoril predsednik senata Jarbas Passarinho: »Tako imenovani napredni duhovniki — je dejal — se predajajo politični dejavnosti in se razglasajo za socialiste. Kot vzgled, ki ga je treba slediti, navajajo Kubo in Tanzanijo. Obklečeni v talar prinašajo cerkvenim bazičnim skupnostim namesto evangelija marksizem in agitirajo za delavsko stranko, ki jo je ustanovil obsojeni sindikalist Luis Ignacio Da Silva. Predajajo se demagogiji in hujskajo preprosto prebivalstvo, naj se polasti zemlje veleposestnikov, vlado pa krivijo otroške umrljivosti, revščine in lakote.«

Glasnik predsedstva republike je skušal nato te obtožbe predsednika senata omiliti z izjavo, da se ne sme enačiti nastopa nekaterih radikalnih predstavnikov duhovščine z uradnim naukom in stališčem katoliške Cerkve.

Smrt »mame Roze«

V torek 8. septembra so v kraju San Damiano pri Piacenzi pokopali Rožo Buzini vd. Quattrini. Dočkala je 72 let. Umrla žena je bila znana pod imenom »Mamma Rosa«. V središču pozornosti je prišla leta 1964. Takrat je meseca oktobra vzcvetela njena hruška na vrtu. Žena je trdila, da se ji je med vejami cvetoče hruške prikazala Marija in z njo govorila. Marija naj bi se ji kasneje še večkrat prikazala in ji dala razna naročila.

Kraj San Damiano je postal cilj številnih romanj. Ljudje so prihajali iz Francije, Švice in iz drugih krajev. Tudi iz Slovenije so radi romali v San Damiano. Cerkev je bila skrajno previdna. Krajevni škof je svaril pred romanji v San Damiano. Bodočnost bo pokazala, ali je bilo res kaj nadnaravnega ali pa je šlo le za avtosugestijo (bolešno domišljijo). Časopisi poročajo, da se je pogreba udeležilo več tisoč ljudi, a povečini tujcev.

★

V starem delu Jeruzalema je neznanec vrget ročno bombo na skupino italijanskih romarjev. Od 45 oseb, ki so skupino sestavljale, je bilo ranjenih 26 oseb, štiri od njih huje. Dva romarja sta izgubila življenje. Izraelska vlada je takoj izjavila, da bo plačala vse stroške zdravljenja in pogreba, minister za turizem pa je ranjene Italijane obiskal v bolnišnici in jim zaželel čimprejšnje okrevanje.

★

Blizu Fatime na Portugalskem je prišlo do hude železniške nesreče. V trenutku, ko se je nekaj vagonov prevrnilo na drugi tir, je privozil po njem drugi vlak, namenjen v nasprotno smer. Posledica je bilo šest mrtvih in 45 ranjenih.

Velemesta postajajo pošasti bodočnosti

Okoli leta 1800 je živel po mestih le tri odstotke celokupnega prebivalstva. Leta 1920 je znašal ta odstotek že 14, leta 1950 25; predvideva se, da bo leta 2000 po mestih živel že polovica celotnega prebivalstva na svetu.

Velemesta se spreminjajo v prave pošasti, ki kar naprej vsrkavajo nove množice ljudi. Leta 1950, torej pred 30 leti, je bilo komaj šest velemest na svetu, ki so imela nad 5 milijonov prebivalcev, skupaj 44 milijonov; lani je bilo takih velemest že 26 z 252 milijoni ljudi, v letu 2000 naj bi jih bilo že 60 s kar 650 milijoni.

Nekaj strahotnega se obeta mestoma Rio de Janeiro in Sao Paulo v Braziliji. Župan Ria je izjavil: »Bližamo se katastrofalnemu položaju: Rio de Janeiro, z 10 milijoni prebivalcev, od katerih jih dva milijona živi v »favelas« (barakarskih naseljih), se vedno bolj razteza v smeri Sao Paula, to mesto, s 16 milijoni prebivalcev pa se istočasno širi proti Riu. Če se bo ta težnja nadaljevala, se bosta okoli leta 2000 združila sredi poti. Nastala bo velemestna pošast s 50 milijoni ljudi z vsemi družbenimi posledicami kot so pomanjkanje stanovanj, gneča na cestah, onesnaženje okolja, nasilje in podobno.«

In izgledi za nekatera druga velemesta? Leta 2000 naj bi imelo mesto Mehiko 31 milijonov prebivalcev, Tokio 26, New York 22, Bombay 20, Kalkuta 20, Džakarta 17, Karači in Kairo po 16, Buenos Aires 14, Teheran 14 milijonov. Številke, ki lahko popolnoma spremenijo obličje zemlje in tek človeške zgodovine.

Kongres »Solidarnost« je razburil partijske kroge

V četrtek 10. septembra se je v Gdansk u zaključil s prepevanjem državne himne in verske pesmi prvi del kongresa svobodnega poljskega sindikata »Solidarnost«. Nadaljeval se bo v soboto 26. septembra, ko bodo delegati sprejeli dokončni program in izvolili novo vodstvo. Seveda, če bo Moskva to še dovolila.

Zdi se, da se »Solidarnost« spreminja iz sindikata v družbeno politično gibanje, saj je v resoluciji izražena zahteva po svobodnih volitvah, po spoštovanju državljanskih pravic in zakonitosti ter obsodba pregona državljanov, ki se ne strinjajo z režimom. Še bolj pa je značilen za miselnost kongresa tisti del resolucije, ki vabi delavce drugih vzhodnih držav, da posnemajo poljski vzgled.

»Solidarnost« obljublja, da si bo prizadevala za osvoboditev Poljakov od bede, strahu in laži, obenem pa si prizadevala za uveljavljanje demokracije in zakonitosti. Sindikat se bo boril za avtonomijo delavskih združenj na načelu samoupravljanja in za odpravo določbe, ki daje vladi pravico za imenovanje direktorjev podjetij.

Seveda reakcije s strani komunističnih partij ob teh zahtevah »Solidarnosti« niso mogle izostati. Tako je predstavnik zunanjega ministrstva poljske vlade obsodil »poslanico delovnim ljudem vzhodne Evrope«, ki so jo sprejeli na kongresu, češ da pomeni vmešavanje v notranje zadeve drugih socialističnih držav. Predsedstvo varšavskega odbora poljske partije pa očita »Solidarnosti«, da hoče postati družbeno politično gibanje, ki stremi za anarhijo in protirevolucijo.

Se bolj ostra je bila sovjetska tiskovna agencija Tass. Ta je poudarila, da je tako imenovana poslanica vzhodnoevropskim narodom dejansko poziv k boju proti socialističnemu sistemu in to ne le na Poljskem, ampak tudi drugod. »Solidarnost« da je pokazala svojo pravo naravo in se odločila za prevzem oblasti na Poljskem. Njen dejanski cilj da je odpraviti družbeno lastnino ter vzpostaviti zasebni kapitalistični gospodarski sistem.

Kmalu zatem je Tass objavila »pismo poljskim delavcem«, ki so ga »soglasno« sprejeli na zborih delavcev tovarne avtomobilov Zil v Moskvi. Ti delavci so v svojem pismu označili kongres »Solidarnosti« kot protisovjetsko in protisocialistično srečanje, ki so mu besede sindikat, delavci, delavski interesi zgolj pretveza. Sploh da ne gre za obnovu ali izboljšanje socializma na Poljskem, temveč za spodkopavanje socializma. Upanje je, da bodo »poljski delavci zmogli toliko moči, poguma in odločnosti, da bodo zavarovali pridobitve socializma in onemogočili razrednega sovražnika.«

Jugoslovanski režim se boji oporečnikov

V Zagrebu je bil obsojen na 11 let zapor dr. Marko Veselica, bivši docent politične ekonomije na zagrebški univerzi, bivši član centralnega komiteja hrvaške zveze komunistov, bivši poslanec v zveznem parlamentu in bivši voditelj sindikata. Ko je Tito odstranil leta 1971 Savko Kučar-Dapčević, predsednico hrvaške vlade, češ da je popustila hrvaškemu nacionalizmu, je z njo padel v nemilost tudi dr. Veselica. Z naslednje leto je bil obsojen na 7 let zapor, a po dveh letih je bil spuščen na svobodo.

Novo obsodbo si je nakopal na glavo z intervjujem, ki ga je imel z dopisnikom zahodnonemške revije »Der Spiegel« (Ogledalo). V tem razgovoru je obtožil sedanje oblasti, da z nasiljem dušijo svobodo in ustavne pravice državljanov, da Srbi sistematično tlačijo hrvaški narod, da se razglasja tiste, ki branijo hrvaško samostojnost v zveznih organih za separatiste in se proti njim upirajo vnaprej pripravljene procese, da so po letu 1971 bile izločene vse zdrave sile hrvaškega naroda; ostali so samo bojazljivci in oportunisti.

V obsodbi je rečeno, da je Veselica s temi izjavami sejal sovraštvo in razdor med narodnostnimi skupinami v Jugoslaviji in da je v lažni luči prikazal politični, kulturni in gospodarski položaj Hrvaške znotraj jugoslovanske zvezne države.

Evropsko potovanje ameriškega državnega tajnika

Ameriški državni tajnik, kot se v ZDA imenuje zunanji minister, Alexander Haig je svoje evropsko potovanje začel v Španiji, kjer se je blizu Málage sestal tudi s prestolonaslednikom Saudske Arabije Fahdom.

Iz Španije je odletel v Beograd, kjer sta

ga sprejela zvezni tajnik za zunanje zadeve Josip Vrhovec in predsednik predsedstva Sergej Kraigher. V pogovorih so vsi trije razpravljali tako o dvostranskih odnosih kot o kriznih žariščih po svetu. V izjavi za tisk je Haig dejal, da bodo ZDA še naprej podpirale neodvisnost, zemeljsko celovitost in nacionalno enotnost Jugoslavije.

Po postanku v Beogradu je Haig odpotoval v Bonn v Zah. Nemčiji, od tam pa v Zah. Berlin, kjer je imel pomemben govor. Sovjetsko zvezo je obtožil, da uporablja v Laosu, Kambodži in Afganistanu izredno strupeno kemično orožje, o čemer bo Washington kmalu objavil važna razkritja. Napadel je Vietnam, ki si je podjarmil sosednje narode, Libijo pa obtožil da finansira nasilje in teroriste. Nato je pozval zahodne zaveznike, naj bodo enotni v podpiranju načrta o modernizaciji atomskih izstrelkov, kajti le v tem primeru bodo uspešni pogovori s Sovjetsko zvezo o omejitvi atomskega orožja na srednji dolet.

Medtem se je po berlinskih ulicah razvila povorka 50.000 mladincev, ki so jo sestavljali člani mladinskih gibanj socialdemokratske in liberalne stranke, skupine skrajne desnice in raznih verskih združenj. Pred mestno hišo, kjer se je Haig vpisal v »Zlato knjigo« berlinskega mesta, je prišlo do ostrih spopadov s policijo. Ta je aretirala 128 razgrajčev, sama pa imela 40 ranjenih.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Zvezni kancler ZR Nemčije Helmut Schmidt se je konec tedna mudil v Rimu, kjer se je sestal s predsednikom vlade Spadolinijem, s predsednikom republike Pertinijem, v Castelgandolfu pa je obiskal Janeza Pavla II. Tega nemško-italijanskega srečanja so se udeležili tudi oba zunanja ministra Genscher in Colombo ter gospodarski ministri obeh držav. Schmidt in Spadolini sta se dokaj kritično izrazila o monetarni politiki Reaganove vlade, ki je s svojimi visokimi obrestnimi merami spravila v velike težave države Evropske gospodarske skupnosti. Oba državnika sta tudi izrazila zahtevo po večji meri posvetovanja med ZDA in evropskimi zavezniki in to ne samo na gospodarskem področju, temveč tudi glede odnosov med Vzhodom in Zahodom.

■ Izraelski predsednik vlade Begin se je v Washingtonu dva dni pogovarjal s predsednikom Reaganom. Begin je Reaganu izrazil zaskrbljenost nad prodajo ameriškega orožja Saudski Arabiji, Reagan pa mu je odgovoril, da imajo ZDA na Bližnjem vzhodu »širše in daljnosežnejše interese«.

■ V Iranu je še en verski voditelj postal žrtve atentata. V Tabrizu je neki atentator žrtvoval samega sebe s tem, da je sprožil eksplozivni naboj, ki ga je imel skritega pod srajco. Eksplozija je ubila tudi 80-letnega ajatola Assadolaha Madanija, ki je imel svoj petkov govor v mošeji.

Srečanje o evropskem federalizmu v Vidmu

V nedeljo 13. septembra je bilo v Vidmu na pobudo Evropske federalistične stranke in Furlanskega gibanja srečanje o problemu evropskega federalizma in avtonomije. Udeležilo se ga je veliko strank in gibanj, ki priznavajo ta načela in se borijo za čim širšo avtonomijo etničnih in krajevnih skupnosti.

Med drugimi so se sestanka udeležile tudi glavne manjšinske stranke kot Union Valdotaïne, PPTT iz Tridenta in Slovenska skupnost. Udeležena pa so bila še razna avtonomistična gibanja do Lombardije in Piemonta. Predstavnik SSK je na srečanju izrekel pozdrav edine slovenske stranke in podčrtal pomembni prispevek, ki ga je Slovenska skupnost dala že pri pripravi in poteku prvih evropskih volitev. Jasno je, da bodo tudi prihodnje evropske volitve leta 1984 pomembne in da je zato treba na to že sedaj misliti.

Taka srečanja se uvrščajo v koristne in pozitivne pobude, na katerih je mogoče graditi načrte za nadaljevanje začetega dela.

Pomoč italijanske Caritas

Italijanska dobrodelna ustanova Caritas je objavila, da je v prvem polletju 1981 razdelila 185 milijonov lir za 67 načrtov. Pomoč je šla v najrazličnejše dežele. Posebno skrb je Caritas posvetila duševno ali telesno prizadetim.

Tržačani na Ptujski gori in v Mariboru

V četrtek 27. avgusta se je 270 romarjev s Tržaškega podalo na dvodnevno potovanje po Sloveniji. Glavni cilj je bila božja pot na Ptujski gori. Tja smo dospeli kmalu po enajsti uri. Redovniki minoritskega reda, ki skrbijo za cerkev, so nas prijazno sprejeli. Večina romarjev je bila prvič na tem kraju. Presenetila jih je lepa gotška cerkev, predvsem pa Marijina podoba na glavnem oltarju. Marija ima pod svojim plaščem številne predstavnike davne preteklosti. Kot nekdanji tudi sedaj Marija dobrohotno sprejema številne romarje, ki prihajajo k njej po pomoč in tolažbo.

Somaševanje je vodil škofov vikar dr. Lojze Škerl, govoril pa nam je minoritski redovnik. Ljudje so pri maši lepo sodelovali in skoraj vsi pristopili k sv. obhajilu. Ob koncu smo se še vsi skupaj slikali pred Marijinim oltarjem.

Cas nas je priganjal in morali smo prehitro zapustiti prijazen božjepotni kraj. Kosilo je bilo naročeno v Murski Soboti, ki pa je precej oddaljena od Ptujke gore. Pot nas je vodila po slikovitih Slovenskih goricah, ki so vse preprežene z vinogradi. Povzpeli smo se celo na Jeruzalem, središče vinogradništva. S precejšnjo zamudo smo prišli v Mursko Soboto šele ob treh popoldne. V hotelu nas je čakalo dobro kosilo. Po obedu smo si še ogledali župnijsko cerkev in nato nadaljevali pot proti Mariboru. Potovali smo prek Radencev in Gornje Radgone, Sv. Lenarta in drugih privlačnih krajev v Slovenskih goricah.

V MARIBORU

Zvečer smo dospeli v Maribor in se porazdelili po hotelih. Kmalu smo imeli večerjo, šli še nekoliko po mestu in nato k počitku.

Drugo jutro se je vreme držalo kisle. Upali smo, da bo ostalo samo oblačno, a kmalu po deveti uri je začelo rahlo deževati in tako potem s kratkimi presledki skoraj ves dan. Po zajtrku smo se zbrali v veličastni frančiškanski cerkvi. V njej je do nedavnega počival pokojni škof A. M. Slomšek. Jezuitski redovnik dr. Berden nam je razložil, kako so med zadnjo vojno

morali skriti Slomškovo krsto, da je niso onečastili nacisti.

Ob deseti uri smo imeli sv. mašo v mariborski stolnici. Somaševanje je vodil mariborski škof dr. Franc Kramberger, ki je tudi pridigal. Pri darovanju so mu nekatere naše romarice v narodnih nošah podarile izdelek iz nabrežinskega kamna, olje, kavo in vino. Po maši smo se s škofom slikali pred oltarjem. Potem smo bili prosti do kosila, ki je bilo ob njih.

PROTI DOMU

Popoldne ob treh se je začela naša pot domov. Šli smo po Dravski dolini do Dravograda, nato zavili v Mislinjsko dolino in pri Velenju prešli v dolino Savinje. Ustavili smo se v božjepotni cerkvi v Petrovčah. Zanjno skrbijo dominikanci. Imeli smo pete litanije in zahvalo za romarsko pot. Lepa je Savinjska dolina s svojimi hmeljskimi nasadi. Skoraj vsi avtobusi so se za kratek čas ustavili na Trojanah. Potem smo hiteli proti domu. Dospeli smo po deseti uri, utrujeni, a vendar zadovoljni. Veliko lepega smo videli in doživeli.

Dvodnevno romanje je organizirala tržaška Duhovska zveza, a glavno skrb je imel predsednik Zveze g. Jože Kunčič, ki se mu za trud prisrčno zahvaljujemo. - SZ

Novi cerkveni zakonik

18 let je že na delu posebna papeška komisija za obnovu cerkvenega zakonika. Komisijo vodi kardinal Pericle Felice. Delo gre sedaj h kraju. Kardinal Felice je dejal, da bo odločilno zasedanje komisije 20. oktobra. Komisijo sestavlja 56 kardinalov in 18 škofov. Pri sestavi novega zakonika se je komisija posvetovala z vsemi škofi po svetu, z vatikanskimi kongregacijami, bogoslovnimi fakultetami in višjimi predstojniki moških in ženskih redov. Po zadnjem glasovanju, ki bo med zasedanjem komisije v oktobru, mora novi zakonik potrditi sv. oče. Odgovorni upajo, da bo novi zakonik izšel ob koncu tega leta. V veljavo bo stopil šele leto dni kasneje.

Ekumensko potovanje v Dalmacijo, Bosno in Slavonijo

V BOKI KOTORSKI

Popoldne 25. avgusta smo obiskali Kotor. Obala, za katero se dvigajo visoki skalni grebeni, ki se zrcalijo v sinjem morju, sredi katerega se dvigajo otočki in polotočki s cerkvami in hišami, je nekaj edinstvenega.

Ustavili smo se v kraju Dobreča, kjer živi nekaj slovenskih sester. Zadnji potres v Črni gori jim je poškodoval hišo, tako da so nekaj časa živele pod šotori. Sedaj si zidajo nov dom; pri njih stanuje tudi tamkajšnji škof, z njim pa živi tudi upokojeni škof, ki ga je zadnji potres tako zdelal, da od takrat ne more več opravljati svoje škofovske službe.

Dr. Angel Kosmač je oba škofa toplo pozdravil, za kar sta se mu oba zahvalila. Tudi onadva sta z veseljem pozdravila našo romarsko skupino. Ogledali smo si še stolnico, ki jo je potres poškodoval. S tem smo naš obisk v Boki Kotorski zaključili. Vrnili smo se v Dubrovnik, odkoder smo se naslednje jutro odpravili proti Mostarju in Sarajevu.

Pot nas je še nekaj časa peljala ob obali, nakar se je pokrajina spremenila. Prišli smo v soteske ob reki Neretvi, ki nas je spremljala do Mostarja. Kmalu so se ob poti pojavile tudi prve džamije z minareti.

V MOSTARJU

Mostar, kamor smo prispeli okrog pol dne, je glavno mesto Hercegovine in nosi ime po starem mostu, ki se pne nad Neretvo. Je zelo slikovito mesto, polno džamij in minaretov. Njegov videz je zato precej vzhodnjaški, čemur pripomore tudi tipični orientalski tržni prostor — bazar v starem delu mesta.

Popoldne smo se poslovili od Mostarja in nadaljevali pot proti Sarajevu, kamor smo dospeli v večernih urah.

SARAJEVO

Sarajevo je prestolnica Bosne in znano zlasti po tragičnem umoru avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Mesto je nastalo v 15. stoletju. Njegovo ime je turškega izvora in pomeni dvorec. Dolgo dobo, 500 let, je Sarajevo bilo pod Turki. Po berlinskem kongresu je prišlo pod Avstrijo. V tem času so nastale njegove palače, ki s svojo srednjeevropsko arhitekturo dajejo mestu pečat zahodnega sveta. Vendar je ta šibkejši od tipično orientalskega videza, ki ga mesto nudi obiskovalcu.

Naslednje jutro smo obiskali semenišče, kjer smo imeli sv. mašo. Povedali so nam, da je to najbolj južno katoliško semenišče na Balkanu. Eden izmed letošnjih novomašnikov nam je nato bil za vodiča po mestu. Ogledali smo si Begovo džamijo, ki je ena izmed najbolj zanimivih. Obiskali smo tudi frančiškansko cerkev in nato ob reki Miljacki, ki teče skozi mesto, obiskali usodni kraj atentata. Popoldne se je večina naše skupine podala v stari del mesta, tako imenovani Baščaršijo. Podobno kot v Mostarju se tudi tukaj, le da na večji površini, vrstijo tipične orientalske trgovine.

V MAGLAJU

Naslednji dan smo se poslovili od Sarajeva in se odpeljali v Maglaj. Ta kraj je še vedno v Bosni in je kakih sto km oddaljen od Sarajeva. V zadnjem času se razvija v pomembno industrijsko središče. Po veri je prebivalstvo zelo raznoliko, saj so tukaj naseljeni katoličani, pravoslavni in muslimani.

Maglaj je bil za nas pomemben zlasti

zato, ker so tukaj zgradili prvo cerkev v Jugoslaviji, posvečeno bl. p. Leopoldu Mandiću. Je to neko novo ekumensko središče, kjer se srečujejo katoličani, pravoslavni in muslimani.

Cerkev sama je zelo lepa. Čeprav je zgrajena v sodobnem slogu, daje vtis globoke zbranosti. Posebna privlačnost cerkve je tudi v tem, da ima v prvem nadstropju sobico, ki je popolnoma enaka oni v Padovi, v kateri je p. Leopold toliko let spovedoval.

Istega dne, ko je naša skupina dospela v Maglaj, so prišli tja tudi romarji iz Padove, ki so za seboj imeli isto romarsko pot kakor mi. Tako je pravzaprav tudi to bilo neke vrste ekumensko srečanje ob p. Leopoldu, saj so ga istočasno obiskali predstavniki dveh različnih narodov, ki sta ju ob njem združila ista misel in isti cilj.

PROTI DJAKOVU

Maglaj smo zapustili v popoldanskih urah ter se napotili proti Slavoniji, oziroma proti njenemu glavnemu mestu Osijeku. Še prej pa nas je čakal postanek v Djakovu, kjer smo si nameravali ogledati tamkajšnje katedrale.

Slavonija je od Bosne kaj različna. Ni več visokih, z gozdovi poraščenih hribov in tudi ne valovitega gričevja, ki tako zelo spominja na Dolenjsko. Pač pa se pred potnikom vedno bolj odpira prostorna ravnina, ki proti vzhodu že prehaja v Panonsko nižino. Končno pri Slavonskem Brodu spet vstopimo v Hrvaško republiko. Ob poti ni več džamij z minareti; namesto njih nas pozdravljajo lične cerkve, tako da se tudi mi tukaj čutimo bolj doma.

VELIKI HRVAŠKI RODOLJUB

V Djakovo smo prispeli pozno popoldne. Mesto ni veliko, a je znamenito zaradi katedrale in zaradi velikega škofa Josipa Juraja Strossmayerja, ki je tukaj živel. Naj povem o njem samo par besed: rodil se je leta 1805 v pohrvaški družini v Osijeku. Študiral je najprej v domačem mestu, nato v Djakovu, Budimpešti in končno v Avguštinu na Dunaju. Po končanem študiju je postal ravnatelj Avguštinu in dvorni kaplan. Tako je prišel v stik z največjimi osebnostmi tedanjega časa, kar mu je pozneje zelo služilo pri njegovem obširnem delovanju med hrvaškim ljudstvom. Predaval je pravo na dunajski univerzi in 1849 postal djakovski škof. Po njegovem posredovanju je prišlo do konkordata med Vatikanom in Črno goro. Bil je tudi eden glavnih ustanoviteljev Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti ter univerze v Zagrebu.

Njegovo življenjsko delo pa je katedrala v Djakovu. Je to veličastna stavba, ki s svojo kupolo in dvema zvonikoma v ospredju drzno kipi v nebo. V katedrali so krasne freske, od katerih je zlasti lepa ona, na kateri se hrvaško ljudstvo v svojih narodnih nošah klanja Materi božji z Jezusom v naročju. Sredi katedrale stoji oltar, podoben onemu v baziliki sv. Petra v Rimu. Njegova glavna značilnost je v tem, da je obrnjen proti vernikom. Tako je škof Strossmayer za več ko sto let prehitel drugi vatikanski koncil. Grob tega velikega škofa je v kripti stolnice. Ogledali smo si še muzej zraven stolnice ter se nato podali proti Osijeku. **M. Perat** (Konec prihodnjic)

Bilo srečno!

Zupnijska skupnost v Bazovici čestita ob poroki Milene Čufar in dr. Marijana Nabergoja in jima želi srečen zakon.

»Slovenec«.

Ta Strossmayerjeva poslanica je nadvse pomembna, ker vsebuje misli, ki so odmevale v Strossmayerjevem nagovoru in Leonovem odgovoru ob sprejemu slovanskega romanja 5. julija 1881; je komentar, dopolnilo in nadaljnje razvijanje Leonove okrožnice.

Zakaj si je za predmet pastirskega pisma izbral okrožnico Leona XIII., se pravi: življenje sv. Cirila in Metoda in razlog, zakaj ju moramo na poseben način častiti in zakaj se jima moramo priporočati, Strossmayer sam pove: pogum mu je dal papežev odgovor na njegovo zahvalno pismo, v katerem ga Leon vzdobuje, naj s svetim ognjem hodi po stopinjah slovanskih apostolov Cirila in Metoda, v katerem papež priteguje Strossmayerjevi misli, da bi Sveti Sedež rad na ves slovanski svet razširil privilegij slovanskega liturgičnega jezika, kadar bi bilo to cena in znamenje za slovansko zedinjenje v veri in Cerkvi, v katerem Leon

tržaške novice

Mogočno Marijansko slavlje na Opčinah

V nedeljo 13. septembra se je na Opčinah ponovila vsakoletna procesija z Marijinim kipom po vasi. Je to verska manifestacija, ki zgovorno poudarja slovenski značaj naselja. Procesija je bila zares množična in so Openci nanjo lahko ponosni, ker je gotovo največja v našem zamejstvu.

Vodil jo je škof Bellomi, obdan od naših duhovnikov. Za Marijinim kipom, ki so ga nosili starejši skavti, je stopal pevski zbor, katerega so sestavljali poleg domačih tudi okoliški pevci in je s svojim petjem potegnil za seboj tudi druge udeležence.

Zaključek je bil na prostoru za cerkvijo, kjer je g. škof daroval sv. mašo in imel tudi priložnostni govor (ki ga objavljamo na drugem mestu), posvečen problemom družine. Prostor je bil natrpan z verniki, ki so zavzeto sodelovali pri bogoslužju. Na koncu se je domači župnik še zahvalil vsem, ki so pripomogli k takemu uspehu tega tradicionalnega praznika.

Dolina

Zahvala šolskim sestram. Župnijska skupnost in cerkveni pevci iz Doline se iskreno zahvaljujejo šolskim sestram za vse delo in požrtvovalnost, ki so jo v vseh teh letih svojega delovanja v vasi iz-

kazale našim ljudem, vedno in v vsem pripravljene priskočiti na pomoč vsem brez razlike. Še posebna zahvala naj gre s. Imeldi, ki je skrbela za župnijsko cerkev ter vodila cerkvene pevce in otroški pevski zbor.

Kritičen položaj v obratu Italsider

V preteklih dneh je celica SSK v obratu Italsider v Trstu obravnavala položaj v tem železarskem podjetju, ki ga pretresa splošna kriza. Ta kriza se kaže zlasti v težkem finančnem stanju, v katero je ta skupina železarskih obratov z državno udeležbo zašla, tako da ne zmore redno izplačevati niti mesečnih plač svojim uslužbencem.

Po mnenju celice SSK je za takšno stanje več vzrokov, ki so povezani tudi s splošnim mednarodnim tržiščem jeklarskih izdelkov, kakršne izdeluje zlasti tržaški obrat. Za perspektiven izhod iz sedanjega krize so potrebne nove, a načrtne naložbe, da bi se obrat prilagodil zahtevam trga, ki se spreminjajo z razvojem tehnologije. Vse to je seveda odvisno od sposobnosti vodstva tega sektorja podjetij z državno finančno udeležbo, da rešuje probleme načrtno in ne sproti, kadar se težave pojavljajo v vsej svoji ostrini. Sedaj je zagotovljeno izplačilo prejemkov za mesec avgust, toda delavci se sprašujejo, kako bo za naprej. Potrebno bo

Tudi na Proseku je »Naš praznik« uspel

Slovenska skupnost je letos priredila po celi Tržaški veliko uspešnih praznovanj, ki so pod imenom »Naš praznik« privabila skupaj na tisoče ljudi. Od Nabrežine, kjer so meseca julija nastopili tudi ameriški slovenski rojaki iz Clevelanda, prek Zgonika in Zabrečca pri Borštu vse do zadnjega na vrsti. Ta je potekal v dneh 12. in 13. septembra na Proseku, kjer se je tako v soboto, posebej pa v nedeljo, udeležilo praznovanja zelo lepo število ljudi.

V soboto je praznik potekal bolj v smislu domače družabnosti ob dobrem domačem vinu in odličnih jedeh na žaru, za kar so poskrbeli marljivi domačini pa tudi drugi izkušeni sodelavci iz drugih bližnjih krajev, zlasti iz Zgonika in z Opčin. Zvečer je prisotne zabaval ansambel »Galeb«.

Pravi višek pa je dosegel Naš praznik v nedeljo 13. septembra. K temu je nedvomno pripomoglo tudi lepo in toplo vreme, ki je kar vabilo k udeležbi od blizu in daleč. Okusno okrašen oder s trobarvnimi zastavami Slovenske skupnosti, prijazno sprejemanje domačih deklet v narodnih nošah, trobarvni transparent že ob vhodu s ceste, vse to je še povečalo domače in pristno vzdušje.

Popoldne je bil na programu zelo posrečen in pester kulturni spored, združen z govorom in pozdravnimi besedami predstavnikov Slovenske skupnosti. Praznik je odprla domača godba na pihala, nadaljeval pa ga je nastop folklorne skupine »Lepi vrh« iz Ukeve v Kanalski dolini, ki je pela naše pesmi in prikazala vrsto narodnih plesov. Zelo posrečen je bil nato nastop pihalnega orkestra »Lijak« iz Vogrskega z onstran meje. Izvežbani godci so še dolgo po »uradnem« programu prijetno zabavali občinstvo s svojo izbrano glasbo. Izkazalo se je, da so prav taki nastopi za večje prireditve na odprtem kot nalašč.

Zaustavimo se sedaj ob uradnem delu

prireditve Slovenske skupnosti, ki je bila zadnja v tem nizu letos in je tako pomenila še nekako zaključno slavnostno prireditev slovenske stranke v javnosti. Praznika se je med drugimi udeležil tudi jugoslovanski konzul Benolič, prisotni so bili vsi glavni predstavniki SSK z deželnim tajnikom in svetovalec dr. Dragom Stoko na čelu.

Najprej je udeležence pozdravil v imenu domače sekcije SSK Stojan Lisjak, ki je poudaril nekaj primernih misli o vlogi takih prireditev naše stranke in zaželel vsem veliko zabave in užitka. Glavni govornik je nato bil tržaški občinski svetovalec SSK dr. Aleš Lokar. V svojih izjavah se je govornik dotaknil bistvenih vprašanj, ki danes zanimajo našega človeka in našo narodno skupnost v zamejstvu. Poudaril pa je tudi veliko vlogo vrednot svobode in demokracije, na katere ne smemo pozabiti in jih moramo zvesto braniti. O tem nas med drugim zgovorno učijo prav dogodki na Poljskem, ki morajo zanimati vsakega demokrata in privrženca prave in svobodne družbene ureditve.

Udeležence je potem pozdravil predsednik deželnega sveta SSK dr. Andrej Bratuž, ki je med drugim čestital prirediteljem za lep uspeh in poudaril veliko vlogo, ki jo Naš praznik ima med vsemi zamejskimi Slovenci.

Večerni spored so nato zaključili prijetni in že modernnejši zvoki ansambla Galebi, ki je na teh prireditvah že nekaj stalni gost. Ves spored je povezoval visokošolec Egon Stoka.

»Naš praznik« na Proseku je tako doživel popoln uspeh. S tem pa je tudi Slovenska skupnost potrdila svojo navezanost na prave ljudske in narodne korenine, obenem pa je dokazala, da je lahko praznik slovenske stranke pravi narodni tabor, pristen izraz naše slovenske življenjske volje.

skupno nastopanje sindikalnih organizacij in vodstva obrata pri pristojnih krogih ministrstva za državne udeležbe.

Kar se tiče konkretnega uveljavljanja pravic delavcev, pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti na delovnem mestu, celica SSK ugotavlja, da si to načelo le s težavo utira pot v vsakdanjem delovanju. Tako je npr. predstavnik celice SSK v preteklih dneh moral odločno nastopiti, da so na oglasno desko dali tudi odrezke slovenskega dnevnika, ki poročajo o stanju v obratu Italsider. Iz vsega tega vidimo, da so slovenski delavci, kljub javno razglašeni načelom enakopravnosti še vedno v večini primerov dejansko zapostavljeni. Čas je zato, da bi se temeljito spremenila miselnost in odnos tudi v delavskih krogih večinskega naroda do dejanskega izvajanja narodnostnih pravic slovenskih delavcev.

Podlonjer

Praznik farnega zavetnika sv. Avgušlina smo obhajali 28. avgusta in sicer po lepem zgledu iz Rojana in Skednja z eno službo božjo za obe farni skupnosti. Tako delamo že več let in smo vedno volj zadovoljni. Za to enkratno službo božjo na leto imamo vsi enake zvezke s celotnim besedilom v slovenskem in italijanskem jeziku. Predvsem letos smo opazili, da so italijanski verniki kar lepo prepevali naše pesmi kakor mi njihove. Vsako leto glavni celebrant (letos župnik iz Skednja g. Penco) oznanja pravo krščansko sožitje v dvojezičnih župnijah in tako je farni praznik močan prispevek za vedno večje razumevanje.

Pogreb in poroka v družini. 7. septembra nas je zapustil 85-letni Just Jurkič. Pokojnik je bil eden tistih trdnih Tržačanov, ki jih je vedno manj, ker nimajo sebi enakih naslednikov. Dan pred smrtjo mi je ta naš narodno in versko zavedni Slovenec pripovedoval o svoji nedeljski maši iz Rojana (po radiu) in naslednje jutro malo pred smrtjo mu je hči na njegovo željo brala molitve iz njegove stare mašne knjige in tako se je poslovil za vedno.

V isti družini je bila dva tedna prej poroka. Zdravnik Ivan Petkovšek, nečak pokojnega Justa se je daleč v Pompejih poročil z Rozarijo Miranda in jo na predvečer dedkovega slovesa v njegovo veliko veselje pripeljal domov v Ogrado. Nevesta Rozarija je v Neaplju uspešno končala teologijo in ima tako možnost poučevati verouk na šolah. Novi družini je poslal pozdravno pismo tudi tržaški škof Bellomi. Pismo so v obeh jezikih prebrali po poroki v rožnovenski baziliki v Pompejih.

Na praznik Marijinega rojstva 8. septembra smo romali na Marijino goro, Monte Madonna v občini Teolo nad znanim zdraviliščem Abano (Padova). Na tej Marijini gori se v višini 600 m dobesedno skriva med drevm nad 350 let staro svetišče Marijinega vnebovzetja, po velikosti podobno našemu Repentabru. Rektor romarske cerkve je takoj povedal, da na tej slikoviti gori še ni bilo slovenske romarske skupine, ker da v romarskem registru to ni omenjeno. Po službi božji pa je prijazni benediktinec hitel hvaliti, da smo po zakramentih in po sodelovanju pri petju in molitvah pravi romarji. Vseh nas je bilo nad sto, in sicer s Katinare, iz Podlonjerja, iz Devina in Stivana. - F. Š.

Srečanje organistov

Od 26. do 28. avgusta se je v Slomškovem dijaškem semenišču v Mariboru zbralo 70 organistov iz raznih krajev mariborske škofije. Teoretična spoznanja so praktično uresničevali pri pevskih vajah. Med drugim so pripravili pesmi za slovesno soševanje, ki ga je vodil škof dr. Franc Kramberger.

Katoliške družbe v Ljubljani, proštu dr. Jarcu, če bi se Slovenci pridružili hrvaškim romarjem, »da bi bil slovanski Jug toliko častitljivejši zastopane«.

Jeran v Danici 13. maja poziva po klicem »V Rim!« tiste, ki žele na pot, naj se kmalu oglašijo pri predsedniku Katoliške družbe, da se bo mogel dogovoriti s hrvaškim odborom. Spodbujanje Katoliške družbe v Danici in osebno dopisovanje njenega predsednika pa je do 3. junija imelo kaj skromen uspeh: priglasiло se je pet duhovnikov in pet laikov. Iniciativni Jeran se sprašuje: »Kaj mislijo po drugih škofijah? Stajerci, Gorjanci, Tržčani, Koronci?« Predlaga tudi, da se Slovenci zedinijo glede adressa na papeža, ker ima vsako slovansko steblo v Rimu oddati svojo adresso.

KATOLISKI GLAS
list za kritične bralce

Franc Dolinar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880) (10)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

STROSSMAYERJEVO PASTIRSKO PISMO

»Za letošnje vseobčo slovesnost svetih deželnih pomočnikov Cirila in Metoda« so škofje češke cerkvene pokrajine 16. maja 1881 izdali poseben pastirski list, kjer na vezujoč na »Grande munus« poudarjajo, da sta sveta brata češka blagovestnika. (Poslovenjenega je tiskal Jeran v Danici.) V vidu prvega obhajanja Ciril Metodovega svetka po vsem katoliškem svetu in slovesnosti ob tem pomembnem prazniku je tudi djakovski škof Strossmayer svojim škofljanom, pa tudi romarjem v Rim, namenil februarja 1881 pastirsko pismo (v slovanskem prevodu ga je kmalu prinesel

Letošnje goriško-tržaško romanje na Barbano

Grmenje in močan dež v jutranjih urah sta grozila, da bo romanje na Barbano letos manj obiskano kot druga leta. Pa se tisti, ki so se namenili romati, vremenskih neprilik niso ustrašili. Za svojo odločitev so bili kmalu poplačani. Močan veter je razgalil oblake in povratek je bil že ob jasnem nebu.

Ob enajsti uri, ko se je pričela koncelebrirana maša, je bilo v svetišču 800 zaljubljenih. Mnogi so opravili spoved, než veliko jih je pristopilo k obhajilu, vsa cerkev pa je kot vedno navdušeno pela.

Letos se je romanja udeležil tudi goriški nadškof Peter Cocolin. Z njim je somaševalo kar 20 duhovnikov. V svojem govoru si je zastavil vprašanje: Kdo je Marija? In je odgovoril: Je moja mati, je naša mati. Vsak človek je na svojo mater ponosen, jo občuduje, spoštuje in jo zlasti ljubi. Isto naj velja glede Matere božje. Ona to še posebej zasluži. Bila je prva od tistih, ki so Kristusa sprejeli. Medtem ko si mi ne moremo izbrati ne svojih staršev ne domovine ne jezika, je pa njo izbral Kristus za svojo mater. Blagor ji, ker je verovala, svojemu Sinu sledila in z njim trpela. Potrebno je, da razmišljamo o teh globokih odnosih med Sinom in Materjo. Tako je Marija vzor za vsakega vernega kristjana. Prosim jo moramo za moč in pogum, da bomo znali dojeti in spolnjevati božjo voljo.

Marija je tudi Mati Cerkve. Sprejmimo jo zato tudi kot Mater goriške in tržaške Cerkve. Rasti moramo v svetosti in pričevanju. Ob vsej naši raznolikosti naj nas združuje skupna vera. To naj velja še zlasti za naše narodnostno mešane župnije. Vseh težav se ne bo dalo odpraviti. Naj zato prevlada edinstvo in različenost. Potrebno je medsebojno spoštovanje. Naj bi se čutili eno v Kristusu, bratje in sestre pa med seboj.

Po kosilu — duhovniki skupaj z g. nadškofom so bili povabljeni v samostansko jedilnico —, so mogli naši romarji prisostvovati zanimivim skriptičnim slikam o oglejski baziliki, ki jih je pripravil g. Bogomil Breclj, župnik v Nabrežini. Sledile so pete litanije Matere božje, ki jih je znova vodil g. nadškof. Marijini odpevi so pritegnili vsa cerkev k petju in ob zaključku ni manjkala »Marija skoz življenje«.

Nato se je začel povratek v Gradež, od koder so nekateri spotoma obiskali še oglejsko baziliko. Tem se je pridružil tudi goriški nadškof. V Ogleju jim je razložil zgodovino bazilike in okoliščine oglejskega koncila ter njih seznanil s simboli na tlaku svetišča. Navzoči so nato zmolili nicejsko-carigrajsko veroizpoved in se s pesmijo poslovili od zgodovinskega kraja. - jk

Odlikovanje

Sv. oče je na predlog goriškega nadškofa msgr. Cocolina podelil papeško odlikovanje nekaterim zaslužnim osebam v korist goriške Cerkve in vernikov. Med odlikovanci je tudi g. Ciril Koršič, dolgoletni upravnik Katoliškega doma v Gorici in drugih naših ustanov. Sv. oče mu je podelil red sv. Silvestra, papeža (cavaliere di San Silvestro, papa). Gospodu Koršiču iskreno čestitamo k odlikovanju z voščilom, da ga Bog še dolgo ohrani zdravega in delavnega v korist naše krščanske skupnosti.

Cecilijanka 1981 in 50-letnica smrti nadškofa Sedeja

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je po poletnih počitnicah imela prvo sejo v ponedeljek 7. septembra. Med raznimi točkami dnevnega reda je bila tudi letošnja Cecilijanka. Odbor je sklenil, da bo v soboto 21. in v nedeljo 22. novembra; v soboto bo nastop zvečer, v nedeljo pa popoldne.

Poleg tega so na seji govorili tudi o 50-letnici smrti goriškega nadškofa F. B. Sedeja. Ta je namreč umrl 28. novembra 1931. Za nas vse gre za pomembno obletnico, ki ne smemo mimo nje. Na seji je bilo sklenjeno, da se pokojnega nadškofa predvsem spomnimo z mašo na Sv. gori, kjer je pokopan. Maša bo v nedeljo 29. novembra popoldne. Podrobnejši program bo izdelan kasneje.

Nadalje je odbor sklenil, da ZSKP organizira razstavo kiparja Franceta Goršeta. Razstava bo v prostorih goriškega Avditorija od torka 27. oktobra do nedelje 8. novembra. Zadnji dan, v nedeljo 8. novem-

bra, bo v Avditoriju tudi koncert Ribniškega okteta.

Končno so prisotni vzeli na znanje, da bo misijonska prireditev s srečolovom v nedeljo 25. oktobra. Iz Stranj pri Kamniku bodo prišli mladi pevci g. Gačnika, ki bodo imeli ritmično mašo v cerkvi na Travniku ob 9. uri ter popoldne nastop v dvorani Katoliškega doma.

Duhovna obnova v Zavodu sv. Družine

Vedno večja udeležba deklet in žena na vsakoletni septembrski duhovni obnovi v Gorici priča, kako je potrebna tako iz verskega pa tudi družabnega vidika. Srečujejo se znanke, ki se že več časa niso videli, izmenjajo si zadnje novice in vtise, pa spet zbrano prislunkejo govorom predavatelja.

Zato je bila nedelja 13. septembra res dan čistega veselja in duhovnega bogastva, ki nam ga je posredoval župnik iz Bilj g. Ljubo Marc. Njegova dobrota, združena s preprostostjo nas je prevzela, da smo se še bolj začutile članice Cerkve. Prva misel govornika je bila, da ni nihče tako ubog, da bi ne mogel še več dati in nihče tako bogat, da bi ne mogel še kaj sprejeti. V drugem govoru smo slišale, kakšna naj bo vloga ženske v Cerkvi, narkar je pri zaključnem govoru dal okvir svojim lepim mislim.

Sestre iz zavoda so nas nadvse ljubeznivo sprejele in postregle, da jim ponovno izrekamo najtoplejšo zahvalo. Še posebej izrekamo zahvalo voditelju Marijine družbe, ki je duhovno obnovo organiziral ter stolniškim pevkam in njih organizatorji za ubrano petje pri večerni maši.

Rosa Mystica v Krminu

V celi goriški nadškofiji in tudi v videmski je poznana Marijina cerkev v Krminu z nazivom »Rosa Mystica«. Ob tej cerkvi je redovna hiša sester božje previdnosti, ki imajo v oskrbi goriško civilno bolnišnico. V cerkvi se že več kot 200 let časti kip Matere božje, Rože skrivnostne. Pred 50 leti je kip bil kronan in cerkev dvignjena v čast svetišča. Kronanje je bilo v septembru 1931. Ta jubilej hočejo Krminčani praznovati v tednu od 20. do 27. sep-

Dobro obiskan »Naš praznik« v Zabrežcu pri Borštu

Sekcija Slovenske skupnosti v dolinski občini je svoj letošnji »Naš praznik« priredila v Zabrežcu pri Borštu, potem ko ga je tri leta zaporedoma imela v Dolini. Za to izbiro so se prireditelji odločili tudi zaradi tega, da se omogoči obisk čim večjega števila ljudi.

Praznik se je redno odvijal vse tri dni (5., 6. in 7. septembra), četudi je vetrovno ozračje zlasti v soboto nekoliko nagajalo. Težišče praznika je bilo v nedeljo popoldne, ko se je odvijal pester in bogat kulturni spored, v okviru katerega so nastopili mešani zbor »Slovenec« iz Boršta pod vodstvom Draga Petarosa, folklorne skupine »Karel Pahor« iz Pirana, mešani zbor »Obala« iz Kopra ter mlada kantavtorica Magda Koren iz Koroške. Naj s tem v zvezi omenimo, da je vse točke kulturnega programa snemala neka televizijska ekipa iz kantona Ticino v Švici.

Kot je na takšnih prireditvah navada, sta o aktualnih političnih problemih v nedeljo govorila Boris Gombač in deželni svetovalec dr. Drago Štoka. Prvi govornik se je dotaknil predvsem krajevnih problematike in sicer od urbanističnih problemov pa do kulturne politike občinske uprave in novih razlastitev za tako imenovano hitro cesto.

Drugi govornik je uvodoma najprej izrazil priznanje sekciji za organizacijo Našega praznika, nato pa je prešel na nekatera najbolj aktualna politična vprašanja, kot so napor stranke za globalno zaščito vseh Slovencev v Italiji, o nedavnem posvetu organizacije Cgil o enakopravnosti slovenskega v sindikalnem življenju ter o pomenu narodnega programa OF, ki ga od političnih sil pri nas dejansko nadaljuje Slovenska skupnost. Ob koncu je prisotne spomnil na žrtvovanje bazoviških junakov za narodno stvar pred 51 leti.

Prireditelji so s potekom Našega praznika zadovoljni in se vsem, ki so z delom in drugače pomagali, iskreno zahva-

tembra. V nedeljo 20. bodo prenesli Marijin kip v slovesni procesiji iz cerkve Rože skrivnostne v župnijsko cerkev, kjer se bodo vrstile cerkvene slovesnosti cel tedna. Za posamezne dneve so napovedane procesije iz bližnjih furlanskih vasi in razna srečanja. Ob zaključku v nedeljo 27. septembra bo popoldne ob 16. uri slovesna koncelebrirana maša raznih povabljenih škofov. Nato bodo kip znova v procesiji prenesli v njegovo svetišče.

Kronanje tega Marijinega kipa je bilo zadnje slovesno dejanje nadškofa Sedeja, ki se je nato 2. novembra 1931 odpovedal škofiji.

Jamlje

Sprejem in umestitev novega župnika. Od nedelje 13. septembra imajo Jamlje skupaj z vikariatom Dol novega župnika. Potem ko se je g. Anton Princič v dopoldanskih urah poslovil od Steverjana in Jazbin, ga je jamljsko farno občestvo ob 5. uri popoldne slovesno sprejelo ob vhodu v domačo cerkev. Zbor na koro mu je zapel »Novi župnik bod' pozdravljen«, g. Tone pa je iz rok škofovega vikarja dr. Simčiča kleče pri vratih prejel križ v poljub, nakar se je v spremstvu sedmih sobratov podal k oltarju, kjer sta ga najprej pozdravila deček in deklica, nato pa zastopnik farnega občestva Emil Radetič. Izrazil je veselje celotne farne skupnosti, da imajo spet stalnega dušnega pastirja in ga pozval, naj oznanja božjo besedo odločno, do vernikov pa naj bo pogumen, priлично ali neprilično. Spomnil se je tudi njegovih predhodnikov, umrlih župnikov Vošnjaka, Štante in Špacapana ter še živečega Srečka Rejca, zahvalil se je tudi sedanjemu župnijskemu upravitelju Antonu Lazarju, župniku v Doberdolu. Besedo je nato povzel škofov vikar dr. Oskar Simčič, ki je v škofovem imenu g. Princiča umestil. Zadnji je nato spregovoril še novi župnik.

Po maši so bili duhovni sobratje in pevci povabljeni na zakusko v Sobanovo gostilno. Te so se udeležili tudi zastopnik ključarjev Frandolič, Mario Soban in Emil Radetič z gospo. Novega župnika sta prišla istočasno pozdravit pokrajinska odborica Marija Ferletič in doberdolski župan dr. Mario Lavrenčič, ki sta vsak s svoje strani zaželela novemu župniku plodovito delovanje. Vsi prisotni pa so soglašali v želji, da bi se te vrste slovesnosti ne ponavljale v Jamljah tako pogosto kot doslej in da bi g. Princič ostal v župniji do izteka svojega zemeljskega potovanja. Seveda, če bo božja volja in volja predstojnikov tudi taka. - Sobrat

Ilujejo. V imenu sekcije se je tajnik Sergij Mahnič zahvalil PD Slovenec iz Boršta za rabo prireditvenega prostora - a. t.

Sožalje

Kolegice in kolegi radia Trst A izrekajo najgloblje sožalje časnikarju Sergiju Pahorju in svojem ob izgubi očeta Josipa.

Čestitke

Goriška skavtska družina se pridružuje veselju staršev Franke in Ninka Cernic ob rojstvu prvorojenca in jima želi, da bi z rastel v značajnega člana slovenskega občestva.

Nov profesor klavirja

Na glasbenem zavodu »J. Tomadini« v Vidmu je v poletnem roku z uspehom diplomiral v klavirju Boris Stakul iz Gorice. Novemu profesorju čestitajo gojenci glasbene šole »M. Filej« in prijatelji. Želijo mu, da bi ob glasbi doživel še mnogo osebnega zadoščenja in uspehov v korist naše mladine.

DAROV

Za cerkev na Opčinah: Delka Kariž-Ferluga v spomin na mamo Avguštino Kete-Kariž 20.000; Marija Čok v spomin na pok. Mihelo Furlan-Skerlavaj 10.000; Dorica Skerlavaj v spomin na mater Mihelo 10.000; družina Vaclik ob poroki hčerke Loredane s Pavlom 50.000; razni 10.000 lir.

Ob smrti Karmele Leopoldi vd. Vatta darujejo družina Bizjak 20.000 ter Rožica in Rossana Vatta 20.000 za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu, Justina Negode pa za lačne po svetu 20.000 lir.

Za cerkev na Ferlugh: Ljudmila Piščanc 7.000 lir.

Za novo cerkev v Ankaranu: N. N. 100.000 lir.

OBVESTILA

Konec legalne ure. Od nedelje 27. septembra se Italija vrne na sončni čas, z njo tudi Avstrija, Švica, Francija in Zahodna Nemčija. Zato bo treba v noči od sobote 26. na nedeljo 27. septembra kazalce pomakniti za eno uro nazaj.

V nedeljo 21. septembra bo pri vseh slovenskih službah božjih v goriški škofiji nabirka za naša vzgojna zavoda Alojzijevešče in Zavod sv. Družine.

Kvatrnica na Miremskem Gradu. Romarski shod v cerkvi Žalostne Matere božje bo v nedeljo 20. septembra z mašami ob 8. uri (s petjem), ob 9.30 (tiha), ob 11. uri slovesna (vodi škof dr. Lenič) in ob 17. uri sklepna pobožnost. Mišljena je italijanska ura. Ves dan prilžnost za spoved.

Maša za Slovence v Ronkah bo v nedeljo 4. oktobra ob 11.30 v župnijski cerkvi v Ronkah.

PD »Štandrež« bo imelo redni občni zbor v četrtek, 24. septembra ob 20.30 v mali dvorani prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu.

Skupna seja duhovniškega in pastoralnega sveta v Trstu bo v nedeljo 20. septembra od 16. do 19.30 in v ponedeljek 21. sept. od 19.30 do 23. ure v semenišču v ulici Besenghi 6. Prvi dan bodo na sporedu štiri predavanja o kulturnem in upravnem življenju ter o položaju duhovnih in verskih organizacij v Trstu. Drugi dan bo debata in sprejem konkretnih predlogov. Vabljeni vsi, predvsem zastopniki župnijskih skupnosti.

V Domu J. Ukmarja v Škedenju bo začela glasbena šola za harmonij, kitaro in harmoniko. Vpisovanje do torka 22. sept.

Fotografije z romanja Ptujjska gora-Maribor-Petrovče so na voljo v knjigarni Fortunato v Trstu. Tam si jih zainteresirani lahko ogledajo in naročijo.

DAROV

Za Katoliški glas: Angela Pahor in Vincenc Antonič po 3.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Julka Skvarča, Gorica 10.000; Marija Cigon v spomin na pok. sina Danila 10.000 lir.

Za mladinski zbor Kekec: prijatelji prof. Slavka Bratina iz Trsta v spomin njegove mame Lojzke 100.000 lir (in ne 10.000, kakor je bilo pomotoma objavljeno).

V hvaležnem spomin na pok. Otokarja Kralj daruje Ivanka Lupinc za zbor »Fantje izpod Grmade« 20.000 lir.

Za cerkev v Slivnem: stric Lojze v spomin nečaka Ota Kralj 10.000 lir.

Za orgle v bazoviški cerkvi: Ovčarjevi-Vrše, Gropada 10.000; Karlo Kalc, Padriče 10.000; žena in hči v spomin Toneta Marca 50.000; Ludvik Grgič, Padriče 20.000; Marija Kralj 10.000; Dora Arduini 7.000; Ivanka Križmančič ob birmi vnuka Andreja 50.000; Marija Živic 50.000; Marija Ražem 10.000; Anton Kalc 2.000; Kalc-Gospodov 20.000; družina Sardelli, Bologna 20.000; Ferfoglia 7.000; Marija Ražem 20.000; družine Mahnič, Močnik v spomin Žarkota Simončič 20.000; Ferfoglia 7.000; ob smrti Marije Skrjanc sorodniki 30.000; Ivan Brce v spomin Vincenca Križmančič 10.000; Kalc, Trebče 12.000; mož v spomin Danile Milčević iz Gropade 50.000; Marija Stefanova 5.000; Marija Živic 10.000; Pangos iz Avstralije na obisku v Bazovici 7.000; N. N. 10.000; ofer ob poroki Milene Cufar in dr. Marjana Nabergoj 49.500 lir.

Za otroški zbor »Slomšek« v Bazovici: Silvana in Stojan Ražem 10.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: misijonska skupina iz Trsta 15.000; inž. Gandolfi 10.000; verska skupina iz Trsta 20.000; Covra 10.000; Marija Renin 20.000; N. N., Pesek 10.000; sin Franko Arduini ob smrti matere Filodee 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Spored od 20. do 26. septembra 1981

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Praznična matineja. 11.00 Mladinski oder: »Mali dudar«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Sport in glasba ter prenosi; izbori iz tedenskih oddaj in iz arhiva.

Ponedeljek: 8.10 Danes bomo govorili o...; »Up naj vam bo zvest prijatelj, maestro!«. 10.10 Koncert. 11.30 Zdravilna zelišča; kulturne aktualnosti; intervju. 13.20 Primorska poje. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Don Kihot. 16.00 Z besedo in glasbo po Kreti. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Operna glasba. 18.00 Odnos današnjega sveta do naravnega okolja.

Torek: 8.10 Psihološka vprašanja; iz arhiva. 10.10 Koncert. 11.30 Kulturne aktualnosti; četrtkova srečanja; kratek skeč. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Portreti. 17.00 Kulturna kronika. 18.00 »Grozjke in trta«, drama.

Sreda: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Pomisleki; slovenska poezija skozi stoletja; pogovor z zdravnikom. 13.20 Zborovska glasba. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Don Kihot. 16.00 Orkester RTV Ljubljana. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klavirski album; Primorska poje; roža mogota.

Četrtek: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Zanimivosti doma in po svetu; na počitnice; moj konjiček. 14.30 Otroški kotichek. 15.30 Portreti naših igralcev. 16.00 Glasba v razvedrilo. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Skladbe za zbor in orkester; četrtkova srečanja.

Petek: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Naši nepoznani bratje; sprehod po naravnih parkih in botaničnih vrtovih; razgovor z enologom. 13.20 Primorska poje. 14.10 Folklorni odmevi. 14.30 Otroški kotichek. 14.50 Danes smo izbrali. 15.30 Don Kihot. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Umetna glasba raznih narodov; sodobne slovenske novele.

Sobota: 8.10 Radijski mozaik. 10.10 Koncert. 11.30 Kulturne aktualnosti; izseljeniški trenutek; kratek skeč. 14.10 Sobotno srečanje. 14.30 Otroški kotichek. 16.00 Portreti. 16.15 Zimzelene melodije. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Poslušali boste; Primorska poje. 17.50 »Slana voda«, veseloigra. 18.45 Vera in naš čas.

DAROV

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Sandro Zerjal ob obletnici mamine smrti 10.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda pri Domju: družina Pangos, Trst 10.000; N. N., Trst 10.000; N. N., Trst 10.000; N. N., Domjo 10.000; N. N. 25.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: N. N. 25.000; Erminij Kuret, Ricmanje v spomin na pokojne starše 7.000 lir.

Za misijon p. Kosa: družina Peter Zecchini-Skabar namesto cvetja na grob tete Mihele 10.000; N. N., Opčine 20.000; N. N. ob prvi obletnici mamine smrti 20.000 lir.

Za lačne po svetu: Matilda Mravle za srečno potovanje po Siciliji 7.000; Cilka Vidoni, Sv. Križ pri Trstu namesto cvetja na grob sina Oskarja 50.000; N. N., Trst 1.600.000 lir. Bog plačaj za velikodušni prispevek.

Za misijone: Lojzka Sosič, Trst 20.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**

Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice: 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI